

A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendő az előfizetési díjak,
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
«Általános Tudóstól» hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A borbetegségek és borbajak.

A bor savanyodása.

A bor savanyodása, karczos ize és néha az avas vajhoz hasonló ize és szaga, gyakori betegsége a bornak. Ez olyan új és gyenge boroknál fordul elő, leginkább meleg pincékben, melyekben még néhány százalékos el-erjedhető cukor van.

A bor alkotórészeinek ezen átváltozása hasonló a hordókáposzta és kovásos uborka savanyodásához: ha vízzel leöntött uborkára megsavanyodott kenyérdarabot teszünk s meleg helyre állítjuk, az uborka hamarosan megsavanyodik. Ezen savanyodást a tejsav-élesztő okozza, mely a borba is belejuthat és kedvező körülmények között a cukrot nem szesze, hanem tejsavra változtatja át.

Ezen betegséget felismerhetjük a bornak erőtlén és karczos, a savanyított káposztalehez hasonló ízéről, mely betegségtől, ha elhatalmasodik, a bornak erősen avas ize lesz s attól a bor élvezhetelenné és értéktelenné válik.

Az ilyen beteg bort sem lehet teljesen jóvá tenni, legfeljebb a baj tovább fejlődését lehet meggátolni oly módon, hogy cser-sav és vízahólyaggal való derítés után a megtisztult bort erősen kénezett hordóba fejtjük. A kén-sav tejsav-élesztőt ugyan nem pusztítja el, de működését egyelőre megszünteti. Inkább ajánlom azonban azt az eljárást, mely a derítéssel megtisztított bort friss törkölyön erjesztjük át.

A savanyodás okát tehát abban kell keresnünk, hogy a must nem erjedt ki tökéletesen s valami módon a must közé tejsav-élesztő is keveredett.

A nyulóság.

A nyulóság inkább észlelhető betegsége a gyenge, kevés szeszt tartalmazó fehér bornak, — vörös bornál alig fordul elő. A nyulóságot is egy élesztőféle, a nyákélesztő okozza, mely a tökéletlenül erjedt mustban, rendszeren tavaszszal vagy nyáron, a megmaradt cukrot nyákos anyaggá változtatja.

A nyulós bor homályos-zavaros és nyálkás sűrűsége, a pohárba öntéskor nem úgy folyik mint a rendes bor, vagy víz, hanem mint az olaj. A bor zamalja és ize a baj kezdetén nem változik, de később már kellemetlen lesz.

Ha idejében hozzátalunk a baj elhárításához, a bor teljesen jó minőségű lehet. Javítása abból áll, hogy a nyulósodó bort, a már ismert módon megszűntetjük, friss borélesztővel összekeverjük, s erjesztéssel a még meglevő cukrot szeszszé alakítjuk. Az erjedés megszűnővén, a seprő leülepedése után a bort cser-savval és zselatinnal kell megderíteni.

Sok esetben megelőzzük a nyulóságot, ha a mustot 6—10 óráig a törkölyön állni hagyjuk, hogy cser-savat vegyen fel, azután arra kell törekednünk, hogy a must tökéletes erjedésen menjen át s a benne levő cukor szeszszé alakuljon át.

A keseredés.

A bor megkeseredése fehér bornál ritkán, vörös bornál gyakrabban tapasztalható, de leginkább akkor, ha a vörös bor lebegőzatlán törkölyön hosszabb ideig, mintegy 24—30 napig áll. Ezen keserű iz, mely kezdetben alig érezhető, később annyira fokozódik, hogy a miatt a bor teljesen élvezhetelenné lesz.

A keserű izű anyag rendszeren a 2—3 éves borokban kezd mutatkozni s némelyek szerint ezen a bajon azonnal lehetne segíteni, hogy a keserű bort azonnal kevertlen újra ki kell erjeszteni. A már megkeseredett bort javítani nem lehet, legzetszerűbb azt konyakfőzésre felhasználni.

A megfordulás.

Ezen borbetegség alatt azt értjük, hogy a vörös bor színét veszti, — a fehér bor pedig barnás színű lesz, zavaros marad s egyáltalán nem derül meg. Vörös bornál ezen betegség onnan származik, hogy a mustot a nagyon rothadt szőlő törkölyén erjesztik s a rothadás, a festőanyag feloszlása a borban is folytatódik; rothadt szőlőből tehát vörös bort ne készítsünk s iparkodjunk a mustot törkölyéről azonnal lesajtolni.

A fehér bor megfordulását a rothadt szőlő is okozhatja, de annak is tulajdonítják, hogy a bor sokáig feküdt fejtetlenül a seprőjén. A seprő — mint elhalt élesztő — felbomlásnak indul s a fejlődő gázok az üledéket felemelik, a bort zavarossá s a feloszlásban levő anyagoktól barnás színűvé változtatják.

A megfordult bort erős kénezéssel s azután sikerült derítéssel még némileg meg lehet javítani.

A fekete törés.

A megtörés minden új bornak természetéről sajátságos, ettől azonban a fekete törés abban különbözik, hogy az egészen szép, tiszta bor, a levegővel érintkezve, kékes-szürke színnel megzavarodik és belőle néhány nap múlva feketés üledék rakódik le. Ezen fekete törés oka már a szüretelésnél elkövetett hibától származhatik, ha t. i. a törköly kiszédésénél vaseszközöket használunk. Oka lehet az is, hogy a hordó belsőjében, a hordó ajtajának felerősítésére való vas, nincs előlőve s a borral közvetlenül érintkezik. A bor sava t. i. feloldja a vasat, egy vas-só áll elő, mely a borban fel van oldva, de a levegővel érintkezve oldhatlan lesz s a bor fekete törését idézi elő.

A fekete törésre hajlandó borokat akként lehet ezen bajtól megszabadítani, hogy a bort gyakrabban fejtjük le; még gyorsabban célt érünk, ha a bort szellőztetjük, bevárjuk a törést okozó anyagok leülepedését s a bort átféjteskor megderítjük cser-savval és vízahólyaggal.

A penésziz.

A penésziz alatt értjük a bornak azon kellemetlen ízét és szagát, mely a dohos és penészes hordókba való fejtéstől, vagy pedig onnan származik, hogy a bor rothadt penészes szőlőből készült; különösen ügyelni kell tehát arra, hogy a kádak, hordók s a bor kezelésénél használt más edények tökéletesen tiszták, penészmentesek legyenek. Penészes izű bort, ha a penész rothadt, penészes szőlőtől származik, javítani lehet a bor gyakori fejtésével, kénezéssel és derítéssel, de a penészes hordótól származó penésziz nem távolítható el.

A hordószag.

A bornak ezen hibája a kiforráztalan új hordótól származik, mert a bor a hordónak szagát és ízét felveszi. Új hordókat tehát nem szabad a bor eltartására felhasználni, de még a jól kiforráztolt és előkészített hordóban is czélszerű lesz előbb mustot erjeszteni s azt csak azután kell a bor belefejtésére alkalmazni.

A hordószagot a bortól elvonni nem lehet, többszöri fejtés és derítés azonban némi haszonnal jár.

A záptojás-szag.

Egészséges szőlőből készült borban ezen kellemetlen szag nem észlelhető, de most, hogy a liszt-harmat ellen kénvirággal kell védekezni, ezen borhiba már gyakori lehet. Ezen záptojás-szagu légnemű anyag a borban van elnyelve, leoldva, s erjedés alkalmával a hordó aljára lecsapott kénből is származhatik, de leginkább a kénporozás után a szőlő bogyoín maradt finom kénpor jelenlétében képződik nagyobb mennyiségben.

Megelőzhetjük ennek bekövetkezését, ha az erjedő mustot, melyben már a záptojás szag (kénhidrogén) érezhető, 1—2-szer megszűntetjük; a levegő ezen kellemetlen szagu légnemű anyagot kiűzi. Hasonlóképpen kell elbánni a záptojás-szagu borral is, melyet szűntetés, vagy néhányszori fejtés után kénezett hordóba kell áfajteni; a kénezéstől a kén igen finom poralakban leválik, azt azután derítéssel lehet a borból kiválasztani, leülepteni.

A füstös iz.

A bornak ez a sajátságos ize ritkán észlelhető s legtöbbször onnan származik,

hogy a penészes hordókat szalmával égették ki. A szalma erős füstje behuzódik a fába s ettől a bor is megkapja a füstös ízt. Ezen ritkább baj ellen is legjobb óvszer a legnagyobb tisztaság, de ha már a baj megtörtént, gyakori fejtéssel lehet némileg segíteni rajta.

Dr. Csanády Gusztáv.

A jegyzők közgyűlése.

Balaton-Füred, 1900. júl. 9.

A még mindig csendes balatonmelléki paradicsom két nap óta annyira felpezsdült, mintha Nivera tájkékné volna az ember; de ennek oka nem a fürdői élet fellendülése, hanem az a körülmény, hogy a zalavármegyei községi és körjegyzők egylete itt tartotta közgyűlését. Ilyen hasznos, nélkülözhetetlen közéleti faktor, mint a jegyzők testülete, élénk figyelem tárgya mindenütt, és méltán, hisz a nemzet ezen szerény munkásainak minden ténykedése kihat magára a nemzeti életre is.

A megtisztult politikai közélet minden terén, mint a kikelet korszákbán, életerős, szépreményre jogosító mozgalom indult meg, mintha az egész nemzet érezne egy jobb kor, a konszolidáció előszelét, eszmék körül csoportosulnak egyesek, társulatok, testületek, a nagy nemzeti élet csaknem minden szerve hatványozott működésben van.

A zalavármegyei jegyző egylet tagjai még soha nem láttak impozáns számban jelennek meg gyűlésükön; míg máskor alig jött össze 20 jegyző, az idei gyűlésen háromszor annyian megjelentek, és mondják, ha valami része van is ebben a kies fűrdő vonzóerejének, de tagadhatatlan, hogy a földönka a vajdó közigazgatás újjászülésében való hit és remény hozta össze közéletünk hasznos szerveit ilyen nagy számban.

Történelmi szerep az, a mit hazánkban a falu jegyzői betöltenek. A falusi magyar népet az ő jegyzője nélkül elképzelni sem lehet, s daczára hogy az eddigi hiányos községi törvény a falu jegyzőjét csak egyszerű íródeáká degradálta, a magyar nemzet megelégedhetetlen történelmi érzéke még a rossz törvényvel szemben is expialta jegyzőjét; nem az a tudatlan falusi bíró befolyásolható esküdtársaival a totum-faktum a faluban, hanem a jegyző, s egyedül csak felé fordul mindenütt a nép bizalma, a hol ő apostoli hivatása magaslatán áll.

Sajnos tapasztalatokból érzi az egész ország, hogy a községi törvényeken minél előbb változtatni kell, mert a csaknem kivétel nélkül conservatív szellemű földmivelőlki alakított előjárás minden hasznos újításnak ellensége, a mely a törvényt a komaság és rokonság hagyományai respectálásával épen nem, vagy csak lánghán hajtja végre, — olyan közállapotokat teremtett, hogy törhetetlen, s csakis a jegyzők társadalmának köszönhető, hogy belső közigazgatási életünk eddig esdőtől nem mondott; mert elül-hátul nyakukon a parasztelejárásággal, mint szentesített kolonczsal, titáni erőfeszítéssel toltatták előre a polgári közélet primitív faszekerét.

Mikor tehát olyan jelentékeny tényező, mint a zalamegyei jegyzői egylet ily nagy számban gyűlésezik, annak komoly nemzeti politikai háttere van; azért kíváncsi is voltam a közgyűlés lefolyására, a mely — mondhatom — higgadság, tárgyilagosság tekintetében diszere vállt volna még az angol parlamentnek is; szép figyelmzett szellem s összetartás uralkodott közöttük, mert a testület elítje, a tisztikar s elnökség s csak a politikailag képzett magyar nemzet fiaiban kifejtett zsenialitással tudja és képes intézni s irányítani az egyleti életet. Minő kár, hogy ilyen nagy társadalmi osztálytól, mint a jegyzők nagy családja, el van vágva a politikai továbbképzés s előmenetel útja, s kénytelen vagyok helyeselni a jegyzői egylet érdemes elnökének azon szomorú referációját, melylyel az országos jegyzői egylet memorandumára tett megjegyzést, hogy a memorandumban nincs kiemelve és hangsúlyozva sehol az összes magyarországi jegyzők azon méltányos és jogos aspirációjára, hogy a jegyzői pályán eltöltött bizonyos hosszabb szolgálat magasabb előmenetelre képesítse a jegyzőt, ne legyen az ő útja elzárva mint a Dante pokla ezzel a kérlelhetetlen, kétségbejött felirattal: »Lasciate ogni speranza! Itt megszünt a remény!

Pedig ha a törvényhozás történelmi alapon

akarja megoldani és fejleszteni a községek belügyeit, s a falu jegyzője életrevaló s népszerű intézményét, nem szabad a közigazgatási hivatalnok statusból kirekeszteni a jegyzőt, mint valami olyan szegődvényes embert, kinek előmenetelre reménye nincs, mert ezzel megbizbasztja a nemzeti élet azon leghasznosabb kiskerekait, a melyeknek lángha működése mellett előmenetelről, nemzeti tökélyesedésről szó nem lehet. Hiszem is, hogy hazánk böles kormányzóit ezt figyelmen kívül hagyini nem fogják. Minő szegény szellemű observatóriumok lesznek kéznél a közigazgatásnak alsó fokán, ha a magasabban iskolázott ifjuság, a 8 közép-osztályt végzett tanulók vissza riadnak a jegyzői pályától, hol előmenetelre nincs remény.

Sok hasznos köz- és magándolgot vitatott meg a jegyzők közgyűlése, a mi nem csak neki, hanem közvetve az országnak hasznúra válik, az ilyen közgyűlés, összejövetel leghasznosabb iskolája a felnöttek tovább képzésének, mert szakfejtégeiseiből mindenki ismeretekkel megrakodva tér vissza falujába, hogy, mint a hasznos méh, a nép javára értékesítse; ha nem is nagyobb, de minden esetre olyan jelentősége és haszna van, mint a tanított évi közgyűlésének, hiszen a tanított és jegyző a népelet olyan elválaszthatatlan létszerve, mint a férj és feleség, ami egyiknek jó, előnyös, jó az a másiknak is, s a csekély anyagi áldozat, a mi ilyen összejövetelekkel kapcsolatos, kamatoosan megtérül a szellemi eredményekben.

Az egyesület vagyona ha szerény is, de nem jelentéktelen, mert fenntartására és hasznos országos intézményei gyarapítására áldozhat valamit.

Az országos jegyzői közgyűlés képviselőit az elnök mellé megválasztva lettek: Szondi László és Plichta Béla.

A közgyűlést kedélyes társasbód fejezte be, melyen nem a menu volt gazdag, mert a szegény jegyzők anyagi helyzete nem enged meg semmi fényűzést, hanem gazdag volt szellemes tóztokban, a mi a soványabb ebédet is fűszerezi, kellemesebbé teszi.

Felköszöntőt mondtak: Kováts Gyula Ó Felcsé és a királyra, Kováts Gyula zalavármegyei alispánjára Csértán Károlyra, mint a jegyzők családjának szigorú, de igazságos és jó atyjára, Starzinsky György Halibk Cyprián tihanyi apátra és Lingl Valérián fűrdőigazgatóra, Kele György az egyesület tisztikára, Molnár István dr. Ságváry Jenő szolgabíró, fűrdőbiztosra, Kováts Gyula az egyleti tagokra és az összetartásra, Kapdebő István a jelenlevő hölgyekre, majd ismét Molnár János örvényesi jegyzőre, Kele György verses tósztot a hazára.

A társasbód a késő délutáni órákig elhuzódott, mely után a jegyzők ismét visszarándultak otthonukba, hogy a félbeszakított munkát a gyűlésen szerzett tapasztalatokkal bővítve megújult erővel tovább folytassák.

Egy jelenvolt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XVII évfolyam harmadik nyegedébe lépett; és alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

— **Megbizás.** A pécsi posta- és táviradigazgatóság, tekintettel a helybeli posta- és táviradigazgatóság főnökének 6 heli szabadság idejére, Babics Sándor főtitkár ezen időtartamra a főnöki teendőkkel bizta meg.

— **Egyházi kinevezés.** Iskra József körori születésű lelkész, ki papi tanulmányait nemrég végezte Zárásban, Szelenczére káplánná nevezetelt ki.

— **Katonai szemle.** Moravetz marburgi dsidás-vezérőrnagy és katonai-felügyelő, f. hó 16-án a helybeli dsidás katonaság felett szemlélt tartott.

— **Kinevezések.** A vallás- és közokt. m. kir. miniszter városunk szűlőltjét, Ben-

csák Rikárd zay-ugróci áll. polg. fiúiskolai helyettes tanítót, ugyanazon intélethez segéd-tanítóvá nevezte ki. — Négeli Rezső, a csák-tornyai áll. polg. fiúiskola végzett növendéke, a déli-vasuti társaság igazgatósága által Nagy-Kanizsára vasuti gyakornoknak nevezetelt ki.

— **Közönetnyilvánítás.** Gróf Festetics Jenő Ö. Excellentiája a »Kereskedő Ifjak Önképző Egyletének« f. hó 15-én tartott mulatsága alkalmából 40 koronát volt szives a könyvtár gyarapítására küldeni, a miért ez uton is köszönetet mond a »Keresk. Ifj. Önk. Egyletnek.«

— **Esküvő.** Besnyák Lajos mura-szerdahelyi körjegyző f. hó 26-án délelőtt 11 órakor a helybeli róm. kath. templomban esküszik örök hűséget Nuzsy Mátyás csáktornyai lakos kedves leányának, Anna kisasszonynak.

— **Katonai hadgyakorlatok.** Csáktornya és környéke, mint biztos forrásból értesülünk, a III. hadtesthez tartozó 5-ik dragonyos ezred 6 escadronja aug. 10—26-ig ezred, aug. 26-tól szept. 4-ig pedig brigadgyakorlatokat tart.

— **A sümei Darnay-muzeum.** Megemlékeztünk lapunk multkori számában, hogy a »Zalamegyei Ált. Tanítótestület« ez évi rendes közgyűlést f. hó 5-én Sümegen tartotta meg. A mindvégig érdekes és tanulságos közgyűlésen a megyei tanítószög nagy számban vett részt, s felejtetlen emlékekkel távozott el ugy Sümeg városától, mint annak érdemes és hazafias közönségétől. Ugy a közgyűlést megelőző, mint a közgyűlési napon a megyei tanítószög nagy része felrändült a IV. Béla király által épített sümei várba, s onnan szemlélte azt a gyönyörű vidéket, mely Sümeg körül érterül. Felkerestük tanítóink az európai híri Darnay muzeumot is, melyben az ó-kori tárgyaknak oly ritka és tanulságos példányai őriztetnek, hogy valóban páraltan az európai kontinensen e muzeum. Darnay Kálmán, a muzeum tulajdonosa ritka szakavatottsággal és lelkesedéssel magyarázta vendégeinek muzeumának nevezetesebb tárgyait, s tanítóink ismereteiket kibővítve, a legkedvesebb emlékekkel távoztak a jeles historikus és archeologus muzeumából.

— **Tanulmányut.** Czibulka László vezérkari őrnagy Zárárból több fő és alantos tiszti kíséretében megyénkben tanulmányutat tesz; f. hó 14-én Csáktornyan vonultak keresztül, innen Nagy-Kanizsára, aztán Kis-Komárom érintésével Keszthelyre utaztak.

— **Esküvő.** Szabó Oszkár varazdi vasuti hivatalnok, ki városunkban is hosszabb időn keresztül működött, f. hó 12-én esküdött örök hűséget Baum Samu nagy-kanizsai kereskedő kedves leányának, Malvin kisasszonynak.

— **Kirendelés.** Bány István helybeli csendőrszervező Nagy-Kanizsára helyettesnek rendeltetett ki.

— **Hirdetmény.** Csáktornya város előjárósága közhírré teszi, hogy a cs. és kir. 3-ik hadtest-parancsnokság f. évi 3100. árendelet szerint f. évi aug. hó 10-16-ig szept. hó 4-ig bezárólag Csáktornya környékén fegyvergyakorlat fog tartatni. Felhivatnak a községi adózók, hogy ezen gyakorlat alkalmával okozott mezei károkat az 1895. évi XXXIX. t.-cz. 13. §-a értelmében, saját jól felfogott érdekükben a községi előjáróságnak bejelenteni el ne mulasztják.

— **A helybeli iskolák értesítői.** A csáktornyai m. kir. áll. polg. fiú- és leányiskola ez idei értesítőjéből, melyet Pálya Mihály igazgató szerkesztett nagy gondnal, kitűnik, hogy a polg. fiúiskolába beiratkozott 158

rendes és 3 magántanuló, a leányiskolába 62 rendszer és 3 magántanuló. Az igazgató sajnos konstataja, hogy a leányiskolában a tanulók száma már két év óta apadási mutató, s azért inti a szülőket, hogy leánygyermekük jól felfogott érdekében iparkodjanak leányaiknak minél gondosabb nevelést adni, s ne vonják el azokat iskolaköteles korukban a polg. iskolától. Változást idézett elő a testületben Rhédey Ferencnek a múlt iskolai évben váratlanul bekövetkezett halála, kit ugyanazon iskolai év végéig Dobosy Elek közs. népiskolai tanító helyettesített, az idei iskolaévben pedig helyét Hrabetz Nándor rajztanár foglalta el. Jelenleg a tanári testület a polg. fiúiskolában 9, a leányiskolában 6 tagból áll. Vallástanra az ifjúságot 3 hitoktató tanította. A polgári fiúiskolában az ifjúság önképzésére szolgált a Zrinyi-Önképzőkör és az ifjúsági könyvtár, mely 586 műből állott. A tanári testületnek a tanári könyvtárban 338 mű állott rendelkezésre. A jövő 1900/901. iskolai évre a beiratások szept. hó 1—5-ig tartanak. — A közs. fiú- és leány-népiskolában 7 rendszer, 1 kézimunka- és 5 hittanító 4—4 osztályban 230 fiút és 230 leányt tanított. A múlt tanévben nyugalomba vonult Jeney Gusztáv, ennek helyét Brauner Lajos volt hodosáni áll. népiskolai igazgató-tanító foglalta el. Az 1900/901. iskolai évre vonatkozó javító- és pótlóvizsgálatok szeptember hó 1-én a beiratások pedig 2—5-ig eszközöltek.

— **Nyilvános köszönet.** T. Vlasics Jeromos és Sziládi Flórián urak, totori lakosok, római zarándoklásuk emlékére 4. illetve 1. összesen 5 koronát adtak a Tanítók Háza javára. Fogadják ezen nemes tettükért ugy az ügy, valamint a Muraközi Tanítókör nevében hálas köszönetemet. — Csáktornyan, 1900. július 20-án. Mencsey Károly, a kör elnöke.

— **Vizbe fulladtak.** Zöri János dobrii lakos, cipésmester, e hó 17-én a Kerka folyóban halászni ment Nándor nevű 10 éves fiával. A fiú ezalatt nekivetkezve elkezdt a vízben fürödni, miközben egy örvénybe került, honnan nem tudott kijönni. Erre atyja segítségére ment, de nem bírván fiát kimenteni, mindkettőt a víz adatazta lett. nejét és 2 kis leányát hagyva hátra.

A perlaki fiatalosság a város főterén elhagyottan álló Gasparics Márk vértanu emlékoszlópának a kor kívánalmainak megfelelőleg díszesebb s impozansabbá tételére fordítandó költségek megteremtése céljából f. hó 15-én Herman János vendéglős kerthelyiségében tréfás mutatványokkal egybekötött nyári táncmulatságot rendezett. — Örömmel nézni azt a fényesen kivilágított tündérkertet, melyet Perlak intelligenciájának színe java megtöltött. A határtalan jókedv, a mit a tréfás mutatványok a jelenlévőkben keltettek, elfelejtethetlenné teszik a napot. A Barnum muzeum hungarjai és többségi majd halálra kaczagatták a nézőket; különösen nagy tetszést aratott az ókori vihar ágyú. Nagy meglepetést keltett a Magyarok bejövetele című körkép. Tetszett az óriási hölgy is az ő méltóságos léptivel. Az óriási konfetti záport csak a cigányok zenéje tudta beszűntetni. A jó kedv oly magasra hágott, hogy a fiatalosság még reggel 7 órákor sem akarta abban hagyni a ropogós csárdást. A jelen volt hölgyek névsora: Böhm Sidneyné, Bales Ferenczné (Igal), Grész Alajosné, Ebenspanger Miksáné, Kramarits Viktorné, Lange Kelemené, Loncsarics Lipótné, Mattersdorfer Béláné (Fiume), Mattersdorfer Nettó, Perczelné (Bpest), Stern Samuné, Sólyomi Tivadarné, Spitzer Józsefné, Verli Ernőné, özv. Verli Miksáné, Zala Józsefné. Leányok névsora: Fliszár

Irma, Grész Mefike és Emilia, Gyürke Ilona, Kramarits Eszter, Mattersdorfer Adél és Margit, Megeresy Katicza, Papp Cosima (N.-Várad), Pichler Olga (Bpest), Sipos Vilma, Sipos Nelli, Sostaries Linka, Spitzer Rezsinka, Spitzer Aranka, Stern Olga, Karolin és Laura (Rátka), Sümeg Stefike, Thierry Olga, Verbanics Klára. Felülfizetni szívesek voltak: Sipos Károly 4 k. Grész Alajos, Sólyomi Tivadár 2—2 k., Mattersdorfer N., Perczelné (Bpest), Stern Samu 1—1 k. Böhm Cosimo, Lukman Károly 150—150 k. Ágh István, dr. Szabó Zsigmond, Veszely Géza (Szlánya), Kokodics István (Szlánya), Banely László, Neusiedler Jenő (M.-Király), Epstein József (Z.-Egerszeg), Habus Mihály, Horváth Csongor, Kisfaludi Gyula és Sipos Elek 50—50 fillért. Bevétel volt 205 kor. 22 fill., kiadás 180 kor. 64 fill., tiszta jövedelem 25 kor. 22 fillér. A felülfizetőknek a rendezőség köszönetét fejezi ki.

— **A fürdés áldozata.** Zala-Egerszegi tudósítónkat vettük a következő sorokat: Bár nem nagy a Zala folyó, mégis minden évben megkiván egy-egy áldozatot. S bár itt Zala-Egerszegen van fürdőház és a hatóság a Zala partján felállított figyelmeztető táblákkal inti a közönséget egyes helyek veszélyességére, a fürdőközönség mégis nehezen okul s derűre-borura fürdik a veszélyes helyeken is. Így történt, hogy folyó hó 14-én délután a Schütz és fia tekintélyes kereskedő üzletében alkalmazott mintegy 18 éves derék, szolid fiatal ember, a ki a cégnek rokona is, az ugynevezett »kismalom« alatt fürödve, csakhamar elragadta a víz és a mély vízben eltűnt. Mentésről szó sem lehetvén, megszorodott rokonai mindent elkövetek, hogy legalább a kedves halott testének birtokába juthassanak, s mikor ez iránt minden kísérlet meghiúsult, segítségükre jött Batti Lőrincz ur, egy a városban időző panorámás és bűvár-cabin tulajdonos. Ezen derék úri ember nem késett a helyszínen egész személyzetével és bűvár eszközeivel megjelenni, a hol egy czeglédi születésű derék fiatal bűvárja csakhamar elszállott a mélységbe, de a holtestet csak mintegy harmadfél órai fáradságos keresés után volt képes a megszorodott rokonoknak, a vizparton álló több ezerre menő néző közönség helyeslése mellett, átadni. Batti ur ezen tette által üzletében kért szenvedett ugyan, s a derék bűvár is róppant fárasztó munkát végzett bámulatos kitartással, de általános a nézet, hogy a gazdag rokonok bőven kárpótolni fogják az ő kedves halottjuk miatt megcsappant jövedelmükért a derék emberbarátokat. — Mi is intjük a közönséget, hogy ne fürödjenek a szabadban, különösen pedig vigyázzanak gyermekeikre, kik sokszor nagyobb utat is megtesznek, csak hogy a Drávában vagy Murában fürd-hessenek.

— **Villámcsapás.** Nagy égháboru dühöngött f. hó 7-én Göröghegy (Gergovicsák) felett. A villám beütött Balázsek Mihály göröghegyi földmives lakóházába, a mely meggyuladt s a szomszédos istálló és kamara is leégett. Az istállóban a szegény embernek tehene is odaveszett. Sem a lakóház, sem a melléképületek bebiztosítva nem voltak.

— **Betérés és lopás.** Vinkovics Mihály kerekhegyi lakos kárára f. hó 2-án nappal ismeretlen egyén feltörte zárt szobaajtáját, a szekrényből 220 korona készpénzt ellopt; a helybeli derék csendőrszéknek sikerült a tolvajt Plávincsák Lőrincz határőrsi lakos személyében elfogni, s a csáktornyai kir. járárbírósnak átadni. — Kohn Ármin helybeli fakereskedőnél a múlt héten nagy-

ban dolgozott Frász Balázs szobafestő legénye, Pártlics Ferencz. Egy napon a házigazda arra ébredt fel, hogy zárt szekrénye fel van törve, s a benne volt 320 korona készpénz hiányzik. Nyomban megindult a nyomozás, mely sikerre is vezetett, amennyiben a tettes Pártlics Ferenc személyében kézre került, s az ifjú jómádár most a hűvösön ábrándozni elkövetett dolga felett.

— **Belefullt a Murába.** Vágyke Mihály mura-szent-máriai illetőségű 17 éves szolgálégyi, ki Zsindárics György mura-csányi földmivesnél volt szolgálatban, a múlt héten fürdés közben a Murába fullt; holtestét megtalálták.

— **Tűzvész.** Egyedután Ginter Mihály földmives pajtája f. hó 10-én ismeretlen okból gygyulladt. A tűz a szomszéd épületekre is átharapódzott, úgy, hogy 2 lakóház és 6 melléképület egészen a tűz martaléka lett. A kár meghaladja a 3000 koronát.

— **A czigány kívánsága.** Megcsípték a morét mert lovat lopott. A bíróságnál addig fagatták, míg végre bevallotta, hogy ő a lovat csak úgy találta; ez is elég után kérdezi tőle a bíró, hogy hát megelégszik-e a büntetéssel. Igenis tekintetes bíró ur, csak még ázst a sivarvégit á kezisbil kérem ráadásul.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult Kiszeliák Lajos nyug. uradalmi kasznár temetésén mélyen résztvevő régi tisztársainak, s ott kegyesen megjelent jóbarátainak és tisztelőinek ez uton nyilvánítja hálas köszönetét

A rokonság és ápolója.

Az élet mindenek felett.

Mindenki saját akaratá szerint rendezi be életét. Mindamellé azonban ezt csak viszonylagosan tehetjük, mert mindnyájan alá vagyunk vetve egy magasabb akaratnak, a mely ellen hiába küzdünk. Vannak akinek élete telve van örömmel és boldogsággal, de a legtöbb ember bizony sok szerencsétlenséggel, szenvedéssel kénytelen megküzdeni. A legborzasztóbb az egészség elvesztése. Fájdalmas betegség hamar tönkre teszi a nyugalmas napokat s szenvedés át tanját ott, ahol vigáságnak kellene lenni. Mert mi drágább az egészségnél? A vagyon, a családi boldogság, a baráti szeretet elveszti értékét, ha a betegség által elgyengült test szenved. Pedig hát mindenkinek joga van az élethez. S éppen ezért írjuk e sorokat. Meg kell találni a módot, hogy a jogos örömeink, az életnek örülhessünk. Az egészség alapföltétele a tiszta ellentállásra képes vér. Ha különféle körülmény következtében e tulajdonságok egyikét vagy másikat elveszti, oly gyógyszer kell alkalmazni, mely a vesztésedet kipótolja. Családlatosan hatások a vér teljes újraellátóit a Dr. Williams-féle Pink-pilulák. Visszaadják a beteg egészségét, elgyengült erejét. A vérszegénység, sárgaság, idegbetegségek, reuma, bármilyen is az oka, elmulik alkalmazásuk által. Hely István perjamosi lakos levele is bizonyítja:

Boldog vagyok, — írja — hogy tudhatom önnel, hogy a Pink-pilulák feleségem egészségét teljesen helyreállították. Kiténök e pilulák s nagyon jótékony a hatásuk. Mikor láttam bámulatos hatásukat, fiamon is próbált tettem velük s már azon is észrevehető a hatás. Ő még szedi a pilulákat s én reménytelen várom az eredményt.

Kapható minden gyógyszerüzletben, valamint a magyarországi forrártárban TOROK JÓZSEF gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12. doboz 1 frt 75 krévt vagy hat doboz 9 ftrévt.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jozeфа urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Kujžara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor
Pojedini broji koštaju 20 fill.
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Kuruzni črv.

Vsaki človek, koji nezna, mora se navčiti, ako hoće, da ga lekše stane vu njegovom življenju, koje nam je i onak težko spređavljati, a tim više, ar skoro već neznamo, kak, i odkud bi si mogli pribavljati potrebne stvari, da moremo sami sebe zdržavati i opet dati daču, kaj komu pripada. Stoga:

1. Dohodke imamo slabe, ar: sadjenje duhana je prestalo vu Medjimuru, kaj je ipak siromaškumu narodu lepi hasen nosilo.

2. Pokazuju se kajkakvi nepriatelji vu živinstvu a to su opet jedne fele metulji i kukci, moli. Jedni kvariju gospodarom vino-grade ih gorice, a drugi pak i istu kuruzu na polju.

Buduć pako, da se pri nas najviše kuruze obdelava i ovo je još jedina priroda, koja nas zadržava. Ali kaj, da su se i takovi kukci pojavili, koji već i kuruzu kvariju. Ako pak nam i kuruzu na nikaj spravju kak su gorice, kaj bummo onda počeli?

Opazil sem i sam, kak je težko življenje naroda sadašnje vrème, pak tim više me želja vleče kvam, da vam stvar ovu na srca i duše naložim i vruće preporučim, da se budete sami branili proti ovim jako škodljivim životinjam; ar i g. Bog veli; pomozu si sam, pomozu ću ti i ja.

Dužni smo pako jeden drugomu da pomoremo vu čem, i kak moremo. Ktoma pak

je potrebna složnost med sobom, ar i prireće govori: slogom rastu male stvari, a nesloga vse pokvari. Budimo anda složni.

Vu poljodelstvu na prvo dohadja vnogo škodljivih životinjah kak su to: kukci i črvi, koji se brzo pomnožavaju i razširivaju, ter na rastlini vnogo kvara činju.

Verovatno je pako, da i kuruzu spada medju potrebnu rastlinu, koja po škodljivih kukcih vnogo trpi.

Minuće leta gospodari ili poljodelavci ni su se jako tužili, da bi njim kuruzu kakovi škodljivi črvi kvarili, ako posejano seme nisu vrane pobrale. Onda vu malođ dobi, kada iz zemlje zide, na sednu na nju negda vnogo tak zvanih dročrvov, i uprav onda, ali kesneše, kada je rastlina do 30—35 ctm. visoka, napadnu na nju noćni metulji i po-zrtljive gusenice takaj, ali druge male metulice i mali kukci koji se na rastlini redko nahadjaju, ovi vu istinu nisu jako škodljivi.

Minućeđ 1898—1899 leta činilo jeipak iznimku kajti su se ovi škodljivi kukci ili črvi, koje gospodari vu nekojih mestah nisu jako opazili, dočim vu drugih mestah su se navćnjeni kvar, jako tužili: Ovaj kvar je kuruzni črv ili kuruzni mol (Botys nubilalis Hb.) zrokuval.

Kud samo vu našoj domovini kuruzu raste, vsigder se leženje ovih stvari pojavla i opažuje.

Ali, kak se je opazilo, najviše kvara su

vu sredini naših varmegijah zrokuvali ovi nesrećni črvi.

Tak vu Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Jasz-Nagy-Kun, Szolnok, Bács-Bodrog varmegije, Za tim Csongrád, Arad, Temes varmegije, kak takaj varmegije z onkraj Dunaje ležeće i to: Požon, Moson, Sopron, Vas i Zala vu ovih je kuruzu jako vnogo trpela. Zatim na polnočnoj strani Mármaros varmegiji, vu hataru i tak zvanaj Rahó občini pokazalo se vnogo tih gusenica koje su ipak pobrali. Ovo je posvedočeno.

Napomenuti je vredno: da su gospodari kvara stopram onda vpamet vzeli, kada je već veliko zlo bilo, kada je kuruzinje bilo spolrto i sim tam viselo, a nezrelo latje opet dofi viselo. Onda više nije bilo moći pomoći, niti obraniti.

Glavno je ipak to, da se proti tomu črvu moći fal i uspešno braniti, a to zalo: kajti ovaj črv ravno vu takovoj dobi vremena žive, kada ga je lehkko skončati moći.

Da se pako uspešno moremo braniti proti toj životinji, potrebno nam je da najpredi upoznamo formu i život ove svari, da tim lekše videti moremo hipe i case, koji se nam za branjenje osobito nudjaju.

Ovaj črv, ili kuruzni mol je jedna mala metulica, koja vuni, najgušće vu sredini juniuša do prvoga juliuša mlade plodi; to je uprav onda, kada kuruzu cimere pušća.

Kajti je pako ovo noćna životinja, zalo

Z A B A V A

Pred kipom Majke božje.

Bilo je na božićni post u sedamnajstom stoletju. U cirkvi Mjčke božje u Köln-u klečala je pred kipom »Kraljice angelske« okolo sedamdeset godišnja starica te je molila zažgano i duboko zdihavajuć za njezinu moćnu pomoć. Ona je molila za svoga jedinoga sina, da bi kroz zagovor Majke zveličitelja Bog od njega veliku nesreću, u koju je opal, odstranil i njega opet svojoj obitelji povrnul.

U podpunom ufanju da joj presveta Dievica svoju pomoć neće uzkratiti, digne se iz nizkog klecala te ide pobožno se svetom vodom poškropivša prama velikim iz cirkve vodećim vratim. Dođuća do vrat, bude ovde po nekom jednostavnom gospodinu, koj ju je već duže u njezinoj molitvi opazival, zaustavljena i nagovorena.

»No draga majkica, vam mora nekaj osobitoga na srdcu ležati, jer vi ste tak zažgano molila, da sam si ja u sebi mislil, kad bi u mojoj moći stalo, ja bi vam odmah trha, koj vas tiše riešil.«

Starica pogleda suznama očima nepoznatog gospodina. Glas, kojim joj je govoril

bil je osobito voljki a njegove oči su tak ljubezno u starićno lice gledale, da mu se je odlučila u svojoj nevolji pritužiti.

»Samo mi odprto rečite kaj vas tiše« — veli joj — »mozbit bi vam ja mogel pomoći ili barem nauka dati!«

Starica, koja je u prvi mah svoga zafanjanja mislila, da joj je sama Majka božja toga nepoznatoga gospodina na batrivost poslala, ali zatim odmah opet drugoga mnienja postala, skima zalostno siedom svojom glavom i reče: »Ah moj gospodine, neuzmite mi za zlo, ali moram odprto reći, da ovde čoviečanska pomoć nikaj nemre pomoći; ako se dragi Bog u nebesih nebude smiloval i ovde svoje čudo pokazal, tak bude prije nego se današnji dan dovrši, moj siromaški sin, otac troje neodrasle diece, na stratištu pogubljen!« — Za timi riećmi pokriva si starica obima rukama lice i zaplače glasno.

»Vaš sin ima danas pogubljen biti!« — Zapita osupnjeni gospodin:

»Je, dragi gospodine!« — odgovori ona — »danas, na predvečer svetoga božića morati će on smrt podnesti, akoprem je tak neđužan i nekriv, kak novorođeno diete!«

»Pak skojega zločina je oblužen?« zapita opet nepoznati.

Odgovori starica: »Obtužili su mojega siromaškoga Jozeфа, koj niti komaru nebi nikaj učinil, da je kozara Vida zaklal te ga za sto forintli porobil. Mi svi skupa, to jest moj sin, njegova obitelj i ja, smo sa Vidom u jednoj istoj kući stanovali, pak jer oblasti nisu mogle drugoga ubojicu pronajti, potvorili su mojega sina!«

»A on nije?« — zapita nepoznati dočim se je ravno izpravil te kak da hoće svojim pogledom stariću probosti.

»Nije, dragi gospodine!« — odgovori starica — »kak je istina, da je jedan Bog na nebu i da bi ja želela zveličena biti, baš tak stalno stoji u tom zločinu njegova neđužnost. On nije krivec!«

»Ja vam vierujem!« — veli nepoznati i pruži stariću ruku — »jer takova mati, kakova ste vi, nije moguće da je odhranila zločinca, a za dokaz, da je to za stalno držim, obećujem vam, da će vam u del pašli ona pomoć, za koju ste ovde pred kipom Majke božje molila.«

Starica je mislila, da čuje angelski glas kad je te rieći čula, te je prašlo nekoliko minutah, dok je mogla odgovoriti: »Ah dragi gospodine, vaša namera je dobra, ali ja se bojim«

»Nikaj se netrebate bojati!« — pretrgne

i rastezanje svoga ploda, po sunčenom zahu ili v maku rastezati prične. Takovom prigodom ober kuruznoga betva, vu formi locna neprikladno obletava i s perotmi jako poca.

Nekoje rane metulice se već vu maju mesecu moreju opaziti, dočim se kesneše stopram vu augustušu pokazuju. — i ove neopazuju se na kuruzi, nego na drugoj kakovoj travi.

Ovak najkesneše ove metulice su 19 augustušu vu Lendavi ober mela i venike letati se videle.

Ta kuruzna metulica gledeć farbe i krilah, je čisto različna od metulja ili mužkarca. Izmed oveh dveh spolah glavna je razlika, da je metuljica svetlo hrdjave, a metul, ili mužkarec pako kmično hrgjave piknjaste farbe. Obedvoje je po dolnjem telu svilno svetlo.

Kada metuljica jaja nese ili iz sebe seme stjeplje, neostavlja vse na jednom mestu, nego po jedno zrnce pušča na rastlini.

Pri kuruzi zbere si najviše mesto, a to je cimer i onde na dvě svrži ostani po jedno jaje ili seme, zatim ide na drugi cimer, dok do 30—40 ali još više jaja ne znese. Ali pak ovo sejaje jajah su već druge metuljice na istom cimeru ostavile, onda na jednom cimeru takovog semena, od 6—7—12—15 i preko 30 komada ostane.

Izlezene mlade gusenice su spočetka malene i prvi put jim je, da se vu one svrži, na kojih su se zlegle zavrtaju, i onde ostanu tak dugo, dok svrže čisto vništiju.

Zjedinu, koja zgledi kakti piljevina onde hitću van, gde su nutri zašle, s ovom zjedinom imaju prelo zateknjeno.

Ta zjedina uprav tak vun vidi, kak cvět na cimeru.

Kvar, kojega napraviju gusenice vu cimeru, malo gdo opazi, jedno zato: kajti kuruznoga cvěta i cimera nesmo navadni přegledavati, a drugo: ako se i zgrizeni cimeri povehnu i posuše, iz vsege toga se vanjski oblik vidi kakti da je zdrav. Nigdo se nebrini, jeli je taj cimer po naravi povehel, ali pak je po kakvoj životinji ozledjen. Ako li se pako više gusenicah skupa sprave, on-

da se za kratko vrěme cimeri kuruze pričnu pretlgavati, pak se to nam onda čudno vidi.

Koncem juliuša, početkom augustuša je već kvar veliki.

Kada već gusenica veķša postane i vu zgrizenoj maloj svrži neima već kaj grizti, onda ostavi, ovu, pak se uvrta vu drugu debeļu svrž, ali najpolli i vu stebļu i ovu iznutra vsu izjede. Gusenica vu rastlini neide niže, nego, kada je iznutra vse zgrizla, onda izide vun, pak izvuna ide ili skoči niže, pak se opet uvrta nutri.

Na ovakom način ide i skače ta nesrečna stvar sve niže i niže, dok na koncu augustuša i vu septembru čisto je vu kuruzini od zdol. Vu ovo vreme vidi se izvunašnji kvar. Gusenice pogle su se čisto doli i zgrizle kuruzinje okolo i kuruzu se više redovito nezrele, zrno se povehne i čisto sgbavi. Ali ovo još nije dosta; ar gusenice i dalje kvariju kuruzinje i latje tak, da i kuruzinje i latje pretrgnjeno doli visi.

Pri ranih kuruzah je još veķši kvar, kajti ovde se kuruzinje predi počne sušiti. Ako ovak napadjenu kuruzu gledimo, onda je ona jako vu tužnom položaju, pak bi človek mislil, da su nju konji ali krave zgrizle i zgazile. Pa ipak sve je samo kriv kuruzni mol. Kuruzinje leži sim i tam. Gusenice, vse su na nikaj spravile.

Ovakovo dob je gusenica kvar dovršila, pak je i sama čisto dorasla. Na onom mestu, na kojem je dorasla, ostane i čez zimu. Najviše se sa gusenicom to dogodi kaj i s kuruzinjami. Ako kuruzinje vu zimi ostane vuni, onde ostane i gusenica. Ako se kuruzinje počge, zgori i gusenica. Ako se pako skuruzinjem hrani marha, i gusenica se s konča. Koja pako iz kuruzinja vun zide, ona se na takovu mestu spravi, gde njoj je opet mir, ali zato se jih ipak vnoغو skonča. One pako, koje čez zimu vu kuruzinju ostaneju, dorasteju do kraja tak, da iz njih opet metulji postaneju.

I ona stran gusenicah, koje su se vu latje zavrtale, kada se kuruzu zruzdji, ostaneju vu kocenju mirne: ar se ovo negde na nahižje ali vu kuruznjake spravi, a ne-

koje se po dvoru i gnoju rastepe. Dočim one, koje se skocenjem počgeju, budu unišćene, Najpolli, ona mala stran tih gusenicah, koje su se do korena vu kuruzinjina stebļa skrile, ostaneju onde mirne, ako se ta kuruzna stebļa skorenjem ostaviju na polju.

Kaj se pako tiče guseničine narave, nije moći reći, da je hitra ili sporna. Ako li se vu skvarjenoj kuruzini zapopadne, nazad se povleče ili pako skoči, i mirno čeka kak da bi si mislila, kaj se žnjom pripeti. Kada se vu svojem stanu uznemiruje, neče onde duže ostati, već si novo mesto išče. Kada počbeći poče, onda se k drugoj vu prelu potegne, od onud pako samo onda zide vun, ako se više ne preganja.

Kajti njoj je telo mehko i gibko, zato se i vu najlesneše mesto more zavrtati; pak, kam joj samo glava vlezne, ta se i cela potegne. Ona po letu vnoغو zdere, a po zimi pako nikaj, nego mirno čeka, dok se opet kakti svilni kukec zaprede. Zaprede se pako samo vu protuletju, početkom juniuša.

Gusenica neostavi zimsko svoje mesto, nego se onde zaprede. Predi vender nego se zaprede, napravi si vu svojem mestu dovoljen prostor, vu kojem se more zapresti. Vu zapredjenoj gelěti ostane, dok se opet vu metulj pretvori.

Metulj ili kuruzni mol se vu juniušu pokazuje. Ovak tečaj njegovoga života samo jedno leto trpi, a to tak: da jedna polovica života vu jedno, a druga polovica vu drugo leto opadne.

Kvara prične delati gusenica vu juliušu i trpi do zadnjega oktobra.

Pri nas ravno tak nega takove fele kuruze, na kojoj taj kukec nebi delal kvara.

Istina je, da po vrth nasadjena kuruzu više trpi, nego li ona, koja je na odprtom polju. Zrok toga pako stoji vu tom, kajti kukec ovaj s početka samo vu malom broju semena ostavlja, predi nego se po celom polju razsiri.

Pak zato je i naveķšem polju teže spaziti kvar na kuruzi, nego li na menjšem prostoru.

(Drugiput dalje.)

B. L.

ju on te iz svojega kepenjka potegne papir i olovku i napiše nekoliko redakáh te pismo starici preda veleći: »Evo vam majkica, vzemite taj list i odnesite ga sudcem, koji su vašega sina obsudili, a ja vam dobar stojim za to, da će on svami i svojom obitelju veselo božične svetke sprovesti, samo idite odmah!«

Sirota starica u tom hipu je kakti okamenjena tu slala, neznanjuća jeli bdije ili sanja, u ufanju ipak na ostobodjenje svoga sina, zahvali stranjskomu gospodinu te mu obeća, da će se za njega Bogu moliti, a onda se hitro iz cirkve odpravi, za da prijeto pismo čim prije u prave ruke preda. Ali kad je ovak zaboraviša na sedam križah, koje je nosila na plećih, u sreinom veselju, da će na skoro sina si na materinske grudi pritisnuti moći, napred se žurila, dojde na jedan krat u stisku med ljudi takovu, da nije mogla dalje niti korak načiniti. A kad se je polag svega toga hotela silom kroz stisku proturati, reklo se joj je, da neka jedno malo počeka, baš sada vode Jožefa H . . . na pogubljenje, koj je umoril porobil kožara Vida te je usljed toga na smrt obsadjen. Strašni uzik nesretne matere bil je odgovor na tu strahovitu viest, ali odmah zatim navali sirota, kak razjarena la-

vica na neprodrļjivi kup ljudih, te nad čovječanskom silom prodre kroz stisku i za čas je pri svojem nesretnem sino oko u oko, — kojega je krvnik sa svojimi slugi vodil na stratište. Starica došavša do svoga sina, zagrl ga strastveno u svoj naručaj te je cela povorka morala stati. Stoprv kad je sudac iz komisije pristupil te dalje postajanje i bunenje u izvršivanju žatostne ove dužnosti pravice i zakona netrpeći zapovedal da stražari mater od sina silom odruže i svoj put nastave, onda se je stoprv starica zmislila na pismo, koje joj je on nepoznati gospodin u cirkvi pri velikih vratih dal, za da ga sudcem pokaže. Uzme anda pismo iz žepa te ga preda sudcu i na celom tielu drhčuća stoji tu i čeka, kaj to pismo govori.

Tužnim glasom je iz bližnjeg turna zvon na umiranje zvonil, kak to navadno biva, kada koga na pogubljenje vode, a sudac je to pismo sada razmotal, puk pako se je znatiželjan i pun očekivanja okolo njegova tiskal. Kad je sudac pismo pročital odrazilo se je iz njegovog lica začudjenje, jer kaj se je sad tu dogodilo, to mu još nikada u životu nije napravno došlo. Još jedan krat je točno pramatral sva slova u pismu a zatim se obrne k-obsudjenomu te mu veselo

uzrujanim glasom reče: »Vi ste prost i morele ili kam vam je volja! Njihova milost Kurfürst od Köln-a Jožef Klemens je dostojal odrediti, da se odmah na slobodu pustite!«

Na sudčev mig su odmah krvnik i njegovi sluge delikventa razvezali željezje mu iz nog i ruk oduzeli.

U puku se je odmah o nedužnosti krivo obsudjenoga govorilo te se je počela pravice povladjivati, kad na jedan krat nahrupi iz hrpe zapušćeno izgledajuć muž pred krvnika i krikne: »Ovde je sada nebo govorilo. Istina je Jožef H . . . je nekriv i nedužan! Ne on, nego ja sam kožara Vida umoril i porobil! Vodite me odmah pred sudce, onde svoj zločin odprto priznam i da oni vrhu mene odsudu izreću, koju zakon i pravica zahtieva!«

Još se nedužni Jožef H . . . iz svojega osupnenja nije oddumel. te nije znal, jeli bdije ili sanja, kad se njegovu starica majka knjemu prigne te mu veli: »Marija, presveta mali božja je moju molitvu uslišala tvoju nedužnost na sviěto iziti dopustila; hodi hitro, da joj se zahvalimo!«

»Ali Kurfürst, kak je on dobil viest o mojoj nesreći i o pogibelji, koje me čeka?« — zapita Jožef si mater.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštovane predplatnike, naj nam vs tretjim ferialju predplatne zaostatke čim predi pošlejo i predplate ponoviju.*

Prorokovanje Falba.

Vu onem vremenu smo i mi povedali kaj je prorokoval Falb za julius mesec. To se je do vezda sve spunilo. Falb je za sadašnju drugu polovicu rekel da bude lépa. Ali zato vnogo vihra i na kraju meseca deždja moremo čakati. Za augustuša veli, da bude mrzli, kak još nigdar. Za pri nas samo deždj prorokuje, ali za Austriju veli, da bude tam na višeših mestah i snég padal. — Za kritične dneve veli Falb jul. i aug. 12.-ga juliusa 26.-ga aug. 10.-ga i 25.-ga.

Osveta.

Od Gerencsér Györgya iz Kis-Komárom občini je o. m. 7-ga jeden vandracev stana prosil, ali da nije nikakvu svedočbu imal, mu je gazda ne svršil prošnju. Gerencsér je odisel z djma i kad je opat nazad došel je spazil da mu je sva oprava, koja je na dvoru prestrla bila zginula, a na lahjni pak je ključenica gori vtegnjena bila. Taki je javil pri zandarstvu, koji su i prijeli popetpuha vu osobi Mákszi Pála iz Berlina, koj je valuval, da je opravu on odnesel.

Magjarski bik, kakti sloboditelj.

Iz Debrecena nam pišeju, da se je vu Szt-Becse pusti znameniti slučaj pripetil. Na paši se je svajcer-bik nad nečim rasrdil i navajlij se pastira. Na krič su se skup zbežali ljudi, ali niti jeden je ne mogel stirati bika, koj je već veliku ranu napravil na telu pastira. Sada je nekomu v pamet opalo, kaj je vun pustil magjarskoga bika, koj je taki proti svajcer-u išel i odtiral ga od pastira, koji samo tomu more hvaljiti, da je živ ostal.

Raka vu šumi

Strašljivi dogodjaj. Pripetilo se je vu salzkammergutski šumi. Više mužov je med

putom viher zastigel. Kak su se znali, su se za jedno drevo skrili proti vihu. Najednokrat jako zakriči jeden zmed družtva. Pod susednom drevom je videl jednu raku, iz koje je jeden čovek negda, negda ruku porinul vun. Muži su bili svi, ali niti jeden ne ufal se blizu iti. Vu tèm su se ustanovili, da kak viher presta, ga ipak pogledneju. — Ali veliko čudo! — Kak je viher prestal, se je iz rake stal jeden čovek, gdo je raku prijel i dalje nesel. Pottlam se je zeznalo, da je to bil jeden tištarski detič, koj je zato del nase raku, da se obrani od deždja. Takovih čudah, ali i takovih praznovernih ljudih više poznamo.

Vtopil se je.

Zöri János cipelar iz Dobri občine, je o. m. 17-ga se kupat išel vu Kerka vodu sa Nándor zvanim 10 ljet starim sinom. Dečko je na hitrom vu vrtuljku došel i vun je ne mogel dojt. Na to mu je otec na pomoć išel i obedva su se nutri vtopili. Ženu i 2 male pucke je ostavil.

Buna vu Kini.

Tien-Čina, kojega su boxeri vu svojih rukah držali, su europejci osvojili. Ali su zato ipak vu drugih stranah Kine europejci vu velikoj stiski. Vu Pekingu, kak nam telegrafi kažeju su sve europejce spostrelali i zaklali, sa ženami nečemuerno baratali, a koj je ne z med njihne postal žrtvom boxerov, on je med gorečim stanjem našel smrt. Iz Magjarske i Austrie njih ga je 32 med žrtvami. — Japan je vekše vojske poslat vu Kinu. Kak se vidi, Ruska bude vu Severnoj Kini neobvisno od dragih vladah započela labor sa Kinom, jer se vu Mandžurii kinizeri vu noveše takaj buniju.

Duh ota.

Vu jednoj občini poleg Sátoralja-Ujhejlya je vu noći poštarica hudo postala. Petrovsky Mihály kučiša su anda zbudili, da ide po vračtvo vu varaš. Dečko se je odkraja ne dal, jer kak je rekel pred trema dnevi su mu zakopali otčuha, sa kojim je dok je živ bil zlo postupal. Ali na zadnje su ga

nimi očima je gledal mimo iduću veselu množinu i njegovo srce je od radosti igralo mu u grudih kak još nikada. Više krat posle toga slučaja se je Jožef Klemens, jer on je bil sam onde za zidom sakrit, znal zadovoljno izraziti u krugu svojih prijateljeh da je on božični post iliti badnjak bil najliepi dan njegovog života.

Okolo kuće i u kući staričinoj se je polagano sve primilo, ljudi su Jožefu još jedankrat svaki ruku stisnuli te su se pričeli svaki k-sebi razhadjati, dok je Jožef ostal svojom materom i obitelji sam. Sad dojde vrijeme, da zvon iz turna najavi približavanje početka velikoga svetka, na kaj se svi u sobi kleknu te zažane molitve šilaju pred tronuš onoga, koj će se za zveličenje svih dušah još ove noći roditi.

A kakov je Božić imala familija Jožefa H to si moji vriedni prijatelji čitatelji ove istinice pripovesti ili bolje rekuć dogodjaja mogu sami predstaviti, a meni nije potrebno dalje ono veselje u njegovoj kući opisivati.

Em. Kollay.

ipak nagovorili i on je odisel. Poštamester si je počel premlavati nad coprijom kučiša, zato je prosil susedovog dečka, da nek ide za njim, pak nek ideju skup. Kučiš je ravno prek cintora išel, kad je čul kričati. — Miška, Miška! čekaj idemo skup. — Na to se je kučiš tak prestrašil, jer je mislil, da ga duh ota zove i počel je bežati; čez polje, grmje je bežal i nije niti postal do tretjega sela, gde je doli opal i omedlel. Samo za tri dni je došel k sebi i vezda ga vračiju. Još je samo 17 ljet star pak su mu lasi beli postali od velikog straha.

Male novosti iz Medjmurja.

Vumrl je. Kiselák Lajos bivši grofški kasnar vu S-Roku i činovnik »Muraköz Sparkasse« je o. m. 13-ga vumrl vu 73 letnoj dobi svoga života. Lahka mu zemlja! — *Cirkveno.* Iskra Jozsef vu Kőrösu rođeni, gdo je svoje navuke ne zdavnja vu Zagrebu svršil je vu Szelenecs za kapelana imenuvan. — *Vtopil se je vu Muru.* Ván-gyek Mihaly 17 ljet star sluga Zuidarics Györgya iz Muracsánya se je prošlog tjedna med kupanjem vu Muru vtopil; telu su mu našli. — *Ogenj.* Vu Egyeduti se je Ginter Mihalya škeđenj iz nepoznatog zroka vužgal i ogenj se je na susedne zidine prijel, tak da su dve hiže i 6 drugih zidinah zgorele. Kvar je više, kak 3000 korun. — *Strela.* Velki viher je bil o. m. 7 vu Göröghegyu. Strela je vudrila vu hižu Balazsek Mihalya i tak hiža kak i štala i komora je zgorela. Vu štali je i siromaka čoveka krava poginula. Niti hiža niti zidine ni su bile osekulirane — *Tabina.* Vin-kovics Mihaly iz Kerekhegya je negdo o. m. 2-ga po danu gori vtrgel ključenicu na hiži te iz ormara 220 korun vkral. Zandarstvu je išlo po ruki flička vu osobi Pávlincsek Lőrincza iz Határörse prijeli. — Pri Kohn Herman trgovcu je ove dane delal detič Frász Balázs malara Pártlics Ferencz. — Jeden dan se je gazda — na to prebudil, da mu je zaklenjeni ormar gori vtrgnjeni i da iz njega 320 korun fali. Iztraga je sa svrhom išla i Pártlics sada si vu reštu ima čas premlavati, da kak, kak ne, kaj je on ipak vu tu kretku došel.

Gabona árak. — Cienna žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor érték
Buza	Pšenica	13.50 —
Zab	Zob	10.00 —
Rozs	Hzr	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.00 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	12.00 —
Sárga » »	» žuti	11.00 —
Vegyes » »	» zmješan	10.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Bükköny	Grahorka	10.00 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Na to mu mati, na koliko je to u onom komešanju i larmi bilo moguće pripovedi svoje doživljaj u cirkvi Majke božje, a okolo njih stojeći su dogodjaj dalje pripovedali, i to je tak išlo, da za kratak čas nikoga nije bilo na miestu, koj nebi taj čudnoviti dogodjaj bil znal. Ali sada pak je i med prisutnimi takovo veselje nastalo, kakovo se u onoj okolici još nikada nije vidlo nit čulo. Uzklkli »Vivat« na plemenitoga Kurfürsta Jožefa Klemensa vrili su se do neba, a zatim je cيلي puk pričel pjevati svetu pjesmu na čast blažene Dievce Marije, čijom pomoćju je nedužni Jožef H bil od očite smrti oslobođen. Po svih ulicah su se pjevale pjesme Majke božje i dičilo se njezino presveto ime.

Isti hip je množina Jožefa i njegovu staru mater na ruke dignula te ih je u njihov stan nosila. A kad je ta puna veselja povorka došla do cirkve Majke božje, u kojoj se je starica mati za oslobenje svoga nedužnoga sina malo prije molila, stal je za zidom skrit i od množtva neopaženi on nepoznati gospodin, koj je stariči malo prije onu sreću donoseću cedulu bil predal. Suz-

2279. tk. 900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Muraközi Tkpénztár és társai végrehajlatóknak Szentcsár József és neje Flincser Ilona végrehajtást szenvedők elleni 146 kor. 16 fl. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a n-kanizsai kir. törvszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő a IV. hegykerületi 800 tk. 586/a/2. hrsz. a gyümölcsös, szántó és erdő 1339 □ öl 618 k.; IV. hegykerületi 984. tk. 586/a/1. hrsz. a szőlő 1275 □ öl 568 koronában az árverést ezennel megállapított kiállási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1900. évi auguszt. hó 6. napján délelőtt 10 órakor

a IV. hegykerületi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kell igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Csáktornyan, 1900. május 25. 644

2449. tk./900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajlatóknak Novák Dorottya férj. Horváth Rókusné végrehajtást szenvedők elleni 25 k. 26 fl. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a n-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő ferketinecezi 178. tk. 8. és 9. hrsz. a belsőség 408 □ öl területű épületekkel 452 k.; ugyanitt 746. hrsz. a. ingatlan 625 □ öl és 747. hrsz. a. ingatlan 373 □ öl szántóföld és rét együttesen 126 k.; a ferketinecezi 390. tkv. 570/6. hrsz. 398 □ öl területű szántóföld 156 k. és 219. tk. 114. hrsz. a. szántóföld 381 □ öl 62 korona kikiállási árban az összes ingatlanokra az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1900. évi auguszt. hó 13. napján délelőtt 10 órakor

a Ferketinecezi miklaveczi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kell igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 652

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Csáktornya, 1900. évi jun. 3-án.

Haszonbéri hirdetmény.

Dráva-Vásárhely község előljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező

drávavásárhelyi nagyvendéglő

pusztafai (puscsinai) korcsma és a drávahidi korcsma

a hozzátartozandó melléképületekkel együtt f. é. **auguszt. hó 11-én délelőtt 9 órakor** a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen **1901. január hó 1-től kezdve 3 évre haszonbérbe adadni fog.**

Az árverési feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Dráva-Vásárhelyen, 1900. július 15-én.

651 1—3

Az előljáróság.

4773/kv. 1900. szám.
1899. El. 121/2.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1900. évi február hó 28-án 12697/I. M. szám alatt elrendelte, hogy a perlaki kir. Járásbírósg mint tkv. hatósághoz tartozó Csukovecz község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás s ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czéltől a helyszíni eljárás a nevezett községben 1900. évi augusztus hó 21-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitézött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de teleknyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15., 18., az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. 9. §-ai értelmében szükséges adatokat beszerezni iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják. avagy odahassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el s tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa. mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Perlakon, a kir. Járásbírósgnál, mint teleknyvi hatóságánál, 1900. évi június hó 30. napján.

SZIEBERT GYULA

kir. albiró.

666 1—3

Felkéretnek

mindazon kereskedők, kik üzleteikben **olvasztott vagy vágott zsírt** árusítanak, forduljanak zsir-árjegyzékért **Farkas János mészáros**hoz **Kotor** (Zala-m.), hol a legjobb árut és hozzá kedvezményes árárt megkaphatják.

Eladó!

Egy jó minőségű 16-os lankaszter vadászfegyver

teljes és kiváló szép felszereléssel jutányos áron eladandó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

655

Hirdetmény.

Bottornyán levő összes ingó és ingatlanaim

u. m. **korcsmaház** 3 szobával, istálló stb. hozzátartozó helyiségek elköltözés miatt előnyös feltételek mellett eladandók. — Bővebb felvilágosítással szolgál

Kluger József, Bottornyán.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi Christoph-lakk kérendő

Ezen gyártmány törvényileg védve van

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Ismeretesebb, hogy a szobák a mázolás alatt i használatossáknak, mivel a kellőmennyiségű szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültek. Emellett a használati olyan egyszerű, hogy kikl maga végrehajthatja a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfestékek fölé is a pallót a szegélyre fényt ad. Ezért egyaránt alkalmasok régi vagy új pallóra. Teljesen betölt minden foltot, korábbi mázolás stb; van azután

iszta fénylakk (színezetlen) új pallókra és parkettra, mely csupan fényt ad. Különösen parkettra a olajfestékekkel már beázott egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, színtől fogva nem fűdi el a fémeket.

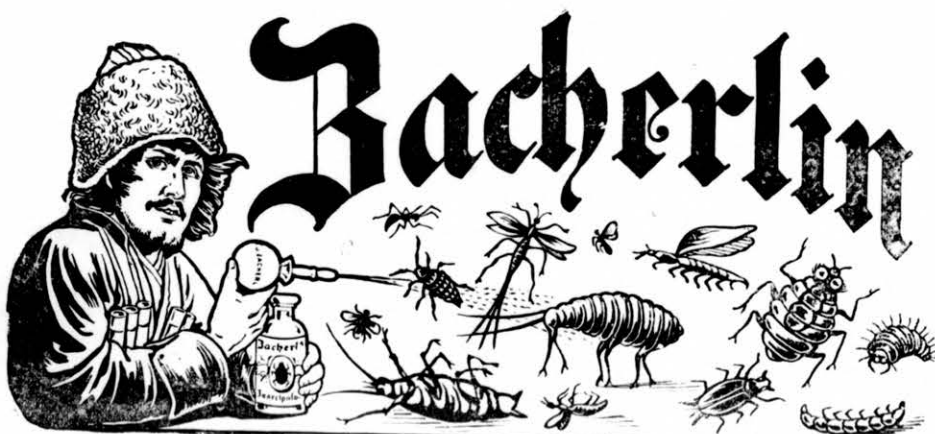
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közepes méretű szobára való) 5 ft. 90 kr. vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a régre s a gyári jegyre, mivel ott a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféleképpen utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága. K. Berlin.
Zürich.
Csáktornyán: Gráner Testvéreknél.
542 5-10

Hirdetések

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában felvételnek.

Valódi csakis üvegekben!

(Zacherl. névvel.)

Legbiztosabb szer minden kártékony féreg ellen.

Kapható:

Csáktornyán: Özv. GÖNCZNÉ gyógyszerl.
 * GRÁNER TESTVÉREK
 * HEINRICH MIKSA.
 * STRAHA TESTVÉREK.
 * TODOR RÓZA.

Alsó-Lendván: FUSS NÁNDOR.
 * FREYER FÜLÖP.
 * ARNSTEIN BENŐ.
 * FREYER LIPÓT.

Perlakon: KRAMARITS VIKTOR.
 * SOSTERICS PÁL.
 Pölstrau: MAX ROBIC.

Nyilttér*

E rovat alatt közltekért sem alak, sem tartalom tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Selyem-mennyasszonyi-ruha
10 frt 50 krtól

feljebb — 14 méter! póstábr és vámentesen szállítva! Minták póstafordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes Henneberg-selyem: 45 krtól 14 frt 60 krtól méterenként.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Schneider-féle **Páfrány-tokocskák** (Galandócz elhajtó.)
Millió embernek ez visszaadta **egészségét!**
Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek.

Pántlikagliszta fejestől,

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrovidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fáradalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagliszta fereg nimes is jelen. Az elhajtók megjelölendők. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással, a bel-és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 örfre való beküldéssel. **A pántlikagliszta tünetei a következők:** Az arcz halvány-sárga, látványt tekintet, kök szemkárkák, lesoványodás, elvádkásodás, levont nyelv, emésztetlenség,

étvágytalanság felváltva moló étvágyval, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szedülés főleg éjszaka, gyomorral, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megdagadása, gyomorvagy, gyomorhív, gyakori felbőgés, hégőres, hengergözes, hullámszerű mozgások, szuro, szívó fájdalom és szúrások a belekben, szivdolgás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül heálló főfájás, a hátsómorságra való hajlam, életunság és a halál elhajtása.

Egyedül valódi kapható: SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerész, Resicán, Fo-utca 55. (Délmagyarors.)

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A **KRISTÁLY**
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ASVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDÉCLÖKBE
ÉS MINDEN VÁSIBAN.
ÉTKEZO KOSIBAN.

Csáktornyan kizárólagos raktár:

Strahia Testverek fúszere, csemege és asványviz kereskedésében.

2279. lk. 900

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Mura-közi Tkpéztár végrehajtónak Szencsár-József és neje Flinesecz Rona elleni 44 korona löke, annak 1899. évi szept. hó 5-től járó 8% folyó, 8% késedelmi kamatai, 18 k. 60 f. eddigi végrehajtási, 13 k. jelenlegi

és a még felmerülendő költségek, továbbá Janusits Györgynek 52 k. 88 f. löke, annak 1898. évi június hó 1-től járó 5% kamatai, 12 k. 80 f. per, 9 k. 40 f. végrehajtási, mégis Kuttermann István és Loncsarits Károlynak 49 k. 28 f. annak 1899. évi ápril. hó 1-től járó 5% kamatai, 29 k. 10 f., 12 k. 60 f. költségek kielégítése végett a végtr. törv. 144. és 146. § értelmében elrendeltetvén a n.-kanizsai kir. törvszék és a csáktornyai kir. jbrírósg területén lévő a IV. hegykerületi 800 tk. 586/a/2. brsz. a gyümölcsös, szántó és erdő 1339 □ öl 618 k.; IV. hegykerületi 984 tk. 586/a/1. brsz. a szőlő 1275 □ öl 568 korona kiállási árban Zakál Henrik ügyvéd vagy helyettese, esetleg Janusits György, Kuttermann István és Loncsarits Károly vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen

1900. évi auguszt. hó 6. napján délelőtt 10 órakor

a IV. hegykerületi bíróságánál eladatni fognak. Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezezhöz letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az első az árverés jogerőse emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a csáktornyai kir. jbrírósg tkvi osztályánál, a IV. hegykerületi községi előjárósnál megtekinthetők.

A kir. jbrírósg mint tkvi hatóság. Csáktornya, 1900. évi máj. 25-én.

THIERRY A.
mell- és gyomor-balzsamát
(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszék által bejegyzett „aphon”-védőjeggyel van ellátva. Poláimulhatalan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**
Egy próbátveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés **csak** előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenöcse
(esodakenöcsnek nevezik)
utólerhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölőlessé teszi. F. kenöcset egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, utjabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyíthatatásu mindenféle seb gyógyításánál.

Próbátveg bérmentesen 1 kor. 40 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljek az érleketlen, ugynevezett hazi kenöcöket s mas effeeket.
Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Prograda, Pragerhof felő, a Dált vasút mentén.
Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utazatókat a törvény ildózi.

Iszigran, Dordogne, Kopenhaga, fabrikon termak. Milánó, A. Bertoloni, Malmo, Szerrige, Apot. Lejomet. Santos, Pharmacie C. Frodot, Napoly. Palermo, Paris, Pharmacie Française, I. & B. Place de la Republique, Pharmacie Dapny, 41 Rue des Francs Bourgeois. Praha, Róma, Corcia, Accademia del Politecnico. Rouhais, Pharmacie F. Gierrath. Sarajewo, Szeged, Temesvár, Tréscz, Velence, Vienne, Zárlieh.

Csak ezzel a törvényes, bejegyzett védőjeggyel valódi.

Fényképészeti műterem Csáktornyan.
Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy felvételeket **még csak 7 napig** Utolsó nap július hó 29-én. **eszközölök.**
Felvételek borus időben is eszközöltetnek.
Kitűnő tisztelettel **POBUDA KÁROLY,** fényképész. Ideiglenes helyiség: Csáktornyan, Kossuth Lajos-utca (Pulay-ház).

Versenytergylálási hirdetemény.

Zalavármegye tekintetes közigazgatási bizottsága f. évi július 10-én tartott ülésén hozott 2133. számú határozatával a zalavármegyebeli törvényhatósági közutak fentartásához szükséges fedanyag szállításának az 1901. 1902. 1903. évekre való biztosítását elrendelvé, az erre vonatkozó versenytergylálás ezennel kihirdetetik, melynek megtartására

Tapolezára a főszołgabirói hivatalban 1900. augusztus 23-ának	
Ömögře	» » » » 22-ének
Keszthelyre	» » » » 24-ének
Szent-Gróthra	» » » » 21-ének
Nagy-Kanizsára	» » » » 25-ének
Pacsára	» » » » 22-ének
Novára	» » » » 23-ának
Alsó-Lendvára	» » » » 24-ének
Letenyére	» » » » 25-ének
Perlakra	» » » » 24-ének
Csáktornyára	» » » » 23-ának
Végül Zala-Egerszegre az államépítészeti hivatalban	27-ének

mindenkor délelőtt 10 órája kitűzetik.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, miszerint szabályszerű módon felszerelt ajánlataikat és pedig azokat, melyek csak egy járás területére vonatkoznak, a járásra kitűzött nap délelőtt 10 óráig az illető járási főszołgabirónál, a zala-egerszegi járásra nézve a kir. államépítészeti hivatalnál, ellenben azokat, melyek több járás területére vonatkoznak, folyó évi augusztus hó 21-én d. e. 10 óráig a kir. államépítészeti hivatalnál nyujtsák be, mert később beérkezett ajánlatok, valamint bármikor beérkezett táviratok, figyelembe vétetni nem fognak.

Az öt pecsétel zárt ajánlatok borítékán a címzésen felül világosan kiürandó azon törvényhatósági közút neve, illetve az utszakasz, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalnál betekintheő ajánlati minta és felosztási kimutatási minta szerint teendők.

Egy-egy kilométer szakaszra nézve csak egy ár hozható ajánlatba, de egy egységű ár több kilométerben is szerepelhet.

Az árnak az államépítészeti hivatalnál kitett mintára kell vonatkoznia.

Az esetben, ha oly könemre tételik ajánlat, mely az államépítészeti hivatalnál kitett kömintától eltér: a szállítási kívánt köanyagának a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlatához csatolandó s egyuttal a felosztási kimutatás 3. rovatában a termelési hely is, honnan a szállítás fogatosítandó lesz, megjelölendő.

Ha egy kilométer szakaszban kétféle anyag van előírányozva, akkor az egységű ár mindenikre külön teendő ki.

Minden ajánlatot tevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve nyolcz hétig kötve marad ajánlatához s a már benyujtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint a mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerűen bélyegzendő s mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlatához a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlatot tevő által ígért árak összegének legalább 5 százaléka bánatpénzül készpénz vagy értékpapírok alakjában csatolandó. Községek, mint jogi személyek által benyujtott ajánlatához bánatpénz helyett a képviselőtestületi határozat csatolandó.

Azon ajánlat tevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bánatpénzük az árlejtés eredménye fölötti határozathozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illetőre nézve azonnal, a vármegyére nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, amikor a közigazgatási bizottság által elfogadtatik.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek kiegészítő részét képező felosztási kimutatás, valamint a szállítandó fedanyag mintái az államépítészeti hivatalnál Zala-Egerszegén, a szokott hivatalos órákban betekintheők, vagy az előállítási költségek megtérítése mellett megszerezhetők.

Zala-Egerszeg, 1900. június 13-án.